

مدل سازی ریسک و بازده سبد اعتباری صندوق توسعه ملی

ارایه رویکردی برای توزیع منابع مالی

سید مهدی سادات رسول^۱، محمد رضا غلامیان^۲، زینب حاجی محمدی^۳

۱- کارشناس ارشد برنامه ریزی، sadatrasoul@gmail.com

۲- دانشگاه علم و صنعت ایران، دانشکده مهندسی صنایع، استادیار،

۳- دانشگاه ابرار، دانشکده مهندسی، گروه کامپیوتر، مربی،

چکیده

بهبود سبدهای اعتباری به عنوان یکی از الزامات کمیته جهانی بانکها همواره کانون توجه بانکها و موسسات مالی و اعتباری بوده است. مدیریت آگاهانه توزیع منابع اعتباری به علت ایجاد مزیت رقابتی برای بانکها و موسسات مالی از اهمیت خاصی برخوردار است. صندوق توسعه ملی به عنوان یک نهاد موثر در کشور در سال ۱۳۹۰ رسماً کار خود را آغاز کرد، و یکی از وظایف آن تامین مالی طرحهای مختلف در کشور با محوریت بانکهای عامل می باشد. بر این مبنا صندوق در حوزههای مختلف اقدام به اعطای تسهیلات نموده است. لکن نکته کلیدی در نحوه توزیع این تسهیلات در حوزه صنایع مختلف و مناطق مختلف کشور می باشد. این منابع باید به گونه ای توزیع شود که سود صندوق حداکثر شده و ریسک اعتباری اعطای تسهیلات در آن حداقل گردد. در این مقاله حداکثر سازی سود صندوق و حداقل سازی ریسک اعتباری آن در قالب یک مسئله برنامه ریزی خطی به همراه ملاحظات صندوق در توسعه کشور در قالب محدودیت های صندوق مدل سازی و توسط نرم افزار Lingo حل شده است. نتیجه نشان دهنده میزان تسهیلات قابل توزیع به بانکها در صنایع مختلف به گونه ای می باشد که سود صندوق حداکثر و ریسک آن حداقل شده و همچنین صندوق سیاست های توسعه کشور را نیز محقق نماید. نتایج تحقیق می تواند به عنوان یک مبنا برای سیاست گذاری توزیع منابع مورد توجه مدیران ارشد صندوق توسعه ملی قرار گیرد.

کلمات کلیدی:

سبد اعتباری، سود و زیان، برنامه ریزی خطی، بهینه سازی

۱- مقدمه

با توجه به نیاز صنایع کشور به وام جهت تقویت خطوط تولید و زیرساختی خود در برنامه پنجم توسعه صندوق توسعه ملی با نقشی مشابه صندوق های ثروت ملی^۱ در جهان ایجاد شد. این صندوق علاوه بر مأموریت متداول که سرمایه گذاری خارجی که صندوق های ثروت ملی بر عهده دارند مسئولیت تامین مالی ارزی پروژه های کشور را با محوریت بانکهای عامل خود گرفت. هر گونه تصمیم گیری در تزریق منابع مالی و سیاست گذاری در این حوزه آثاری بنیادین بر بخش های مختلف نظام اقتصادی می گذارد. از این رو صندوق توسعه ملی به عنوان یکی از پر قدرت ترین مراجع می تواند با تخصیص مناسب منابع، گام مهمی را در حرکت اقتصاد کشور از اقتصاد منبع پایه به اقتصاد کارایی محور و سپس اقتصاد دانش بنیان اتخاذ نماید. از بدو تاسیس صندوق توسعه ملی چالش های مختلفی در تخصیص منابع این صندوق مطرح شده است. به دلیل فقدان یک "استراتژی توسعه صنعتی" مدون که مورد توافق نسبی اهل اقتصاد در کشور باشد همواره تخصیص منابع در صندوق با احتیاط و با در نظر گرفتن شرایط کشور صورت گرفته است. چالش های اصلی صندوق توسعه ملی در تخصیص منابع بخش های مختلف از جمله تخصیص

817